

Література:

1. Blinder A. Education for the Third Industrial Revolution [Електронний ресурс] / Alan S. Blinder // CEPS Working Paper No. 163. – 2008. – Режим доступу: <https://www.princeton.edu/ceps/workingpapers/163blinder.pdf>.
2. What role will education play in the Fourth Industrial Revolution? [Електронний ресурс] // WEF. – 2016. – Режим доступу: <https://www.weforum.org/agenda/2016/01/what-role-will-education-play-in-the-fourth-industrial-revolution/>.
3. Каленюк І., Сакун О. Розвиток технопарків в Україні: історія та проблеми становлення / І.Каленюк, О. Сакун // Науковий вісник ЧДІЕУ. – 2011. -- №2(10). – С.9-15.

УДК 364.054

Dyba Mykhailo,

doktor habilitowany, profesor,

Gernego Iuliia,

PhD w Dziedzinie Ekonomii,

Kijowskiego Narodowego Uniwersytetu
Ekonomicznego im. Wadyma Hetmana,
Ukraina

DZIAŁALNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW SPOŁECZNYCH NA UKRAINIE ORAZ W POLSCE

Streszczenie:

Konkurencyjność współczesnych przedsiębiorstw jest związana z możliwością rozwiązywania różnorodnych problemów społecznych.

W niniejszym artykule autorzy podejmują próbę identyfikacji oraz oceny stopnia rozwoju przedsiębiorstw społecznych na Ukrainie oraz w Polsce. Dla zrealizowania celu w artykule omówiono teorie oraz przykłady działalności przedsiębiorstw społecznych w obojgu krajów.

Słowa kluczowe: społeczeństwo, inwestycje społeczne, innowacyjność przedsiębiorstw, przedsiębiorstw społeczne.

References:

1. Blinder A. Education for the Third Industrial Revolution / Alan S. Blinder // CEPS Working Paper No. 163. – 2008. – Access from: <https://www.princeton.edu/ceps/workingpapers/163blinder.pdf>.
2. What role will education play in the Fourth Industrial Revolution? // WEF. – 2016. – Access from: <https://www.weforum.org/agenda/2016/01/what-role-will-education-play-in-the-fourth-industrial-revolution/>.
3. Kalenjuk I., Sakun O. Development of techno parks in Ukraine: history and problems of becoming. – Scientifics bulletin of ChDIEU. – 2011. -- №2. – 9-15p.

e-mail: iuliiagern@ukr.net

Dyba Mykhailo,

Doctor of Science, Professor

Gernego Iuliia,

PhD,

Kyiv National Economic University
named after Vadym Hetman, Ukraine

SOCIALLY-ORIENTED ACTIVITIES OF ENTERPRISES IN UKRAINE AND POLAND

Summary:

The competitiveness of contemporary enterprises is related to the possibility of solving various social problems.

In this article, the authors attempt to identify and assess the level of development of social enterprises in Ukraine and Poland. To achieve the goal, the theories and examples of the activities of social enterprises in both countries are discussed in the article.

Key words: society, social investments, innovativeness of enterprises, social enterprises.

W związku z coraz większym wzrostem konkurencyjności przedsiębiorstw na poziomie gospodarki nacionalnej oraz całego świata rosną coraz więcej innowacyjność i działalność przedsiębiorstw, która zostaje zorientowana na

pozytywne zmiany we społeczeństwie. Działalności przedsiębiorstw społecznych zachodzi wiele procesów w gospodarce. Taka działalność jest rozumiana bardzo szeroko dlatego, że różne przedsiębiorstwa stosują odmienne funkcje.

Obecnie działalność przedsiębiorstw społecznych na Ukrainie oraz w Polsce jeszcze zostaje na niskim poziomie. Dlatego problematyka ta stanowi *przedmiot zainteresowania* wielu badaczy, którzy podkreślają wzrost jej znaczenia w nieniejszych procesach gospodarowania.

Celem naszego artykułu jest podjęcia tematyki dotyczącej rozwoju przedsiębiorstw społecznych na Ukrainie oraz w Polsce w czasach dynamicznych zmian.

Koncepcja przedsiębiorczości społecznej może mieć bardzo wiele różnych *rozumień teoretycznych*. W teorii i praktyce ekonomicznej wyróżniają się różne grupy oraz ktyteria przedsiębiorstw społecznych.

Przedsiębiorczość społeczna jest najczęściej postrzegana jako działalność gospodarcza, w którą wbudowany zostały kryteria ekonomiczne oraz społeczne. Do ktyteria ekonomiczne współczesne badacze zaliczają: prowadzenie działalności gospodarczej ze względu na instrumenty ekonomiczne, niezależność, istnienie ryzyka ekonomicznego oraz zysków, płatny personel. Kryteria społeczne to są orientacja na społeczeństwo oraz jego potrzeby nowoczesne, inicjatywy obywatelski, wspólnotowy charakter działania oraz dystrybucja zysków [1].

Ze względu na kryteria Międzynarodowego Ruchu Spółdzielczego (International Co-Operative Alliance), zasady działalności przedsiębiorstw społecznych dzielą się na: dobrowolne oraz otwarte członkostwo, demokratycznie sprawowaną kontrolę, ekonomiczne uczestnictwo członków, edukację, szkolenie oraz informację, troskę o wspólnotę [2].

Obecnie, czynniki zarówno o charakterze zewnętrznym, jak i wewnętrznym mają wpływ na cele przedsiębiorstw. Przedsiębiorstwa integracyjne to są mikroprzedsiębiorstwa, które działają jako spółdzielnie socjalne przedsiębiorstwa. Przedsiębiorstwa zorientowane na rozwój lokalny są aktywne w okresie lokalnym. Przedsiębiorstwa usług użyteczności publicznej mają wystarczająco sformalizowany charakter na poziomie kraju [3].

Na Ukrainie oraz w Polsce działalność przedsiębiorstw społecznych jest konsekwentnie prowadzona przez korporacje międzynarodowe [4]. Na przykład, w obojgu krajów szwajcarska międzynarodowa korporacja Nestlé promuje pomysły związane z kulturą zdrowego żywienia i podnoszące poziom wykształcenia ludności. Przedsiębiorstwo aktywnie uczestniczy w upowszechnianiu pomysłów na wsparcie finansowe zrównoważonego rozwoju ludzkości na Ukrainie oraz w Polsce. Głównym celem społecznym korporacji jest rozwiązanie szeregu kluczowych globalnych problemów społecznych i gospodarczych (rys. 1).

Oprócz inwestycji społecznych międzynarodowych przedsiębiorstw, w obojgu krajów są aktywne przedsiębiorstwa, świadczące usługi. W szczególności, przykładem społecznie odpowiedzialnego biznesu są Nowa Poczta na Ukrainie oraz Poczta Polska w Polsce.

Rysunek 1 – Inwestycje społeczne Nestlé na Ukrainie oraz w Polsce*

Źródło informacji: Strony oficjalne Nestlé na Ukrainie oraz w Polsce

Jednak *wyniki analizy* wskazują na niski poziom działań społecznych większości ukraińskich oraz polskich przedsiębiorstw przemysłowych. To jest niepokojące zjawisko. Dlatego jest potrzebny rozwój badań przedsiębiorstw społecznych w obojgu krajów.

Literatura:

1. Piecuch T. Charakterystyka przedsiębiorców społecznych – przegląd literatury / T. Piecuch// *Ekonomia Społeczna*. – 2014. - № 2. – s. 58 – 68.
2. Dudzik K. Przedsiębiorstwa społeczne w Polsce. Teoria i praktyka / K. Dudzik, J. Hausner, H. Izdebski, T. Kucharski, N. Laurisz. – Kraków, 2008. – 81 s.
3. Kaźmierczak T. Przedsiębiorstwa społeczne: czynniki trwałości raport z i fazy monitoringu przedsiębiorstw społecznych / T. Kaźmierczak, I. Przybyś, D. Potkańska. – Warszawa, 2011. – 91 s.
4. Герного Ю. О. Бізнес-складова державно-приватного партнерства у сфері фінансування людського розвитку в Україні / Ю. О. Герного // *Корпоративні фінанси: проблеми та перспективи інноваційного розвитку: зб. матеріалів I Міжнар. наук.-практ. конференції*. — К. : KHEU, 2017. – с. 233 – 236.

References:

1. Piecuch T. Charakterystyka przedsiębiorców społecznych – przegląd literatury / T. Piecuch// *Ekonomia Społeczna*. – 2014. - № 2. – s. 58 – 68.
2. Dudzik K. Przedsiębiorstwa społeczne w Polsce. Teoria i praktyka / K. Dudzik, J. Hausner, H. Izdebski, T. Kucharski, N. Laurisz. – Kraków, 2008. – 81 s.
3. Kaźmierczak T. Przedsiębiorstwa społeczne: czynniki trwałości raport z i fazy monitoringu przedsiębiorstw społecznych / T. Kaźmierczak, I. Przybyś, D. Potkańska. – Warszawa, 2011. – 91 s.
4. Herneho Yu. O. Biznes-skladova derzhavno-pryvatnoho partnerstva u sferi finansuvannia liudskoho rozvytku v Ukraini / Yu. O. Herneho // *Korporatyvni finansy: problemy ta perspektyvy innovatsiinoho rozvytku: zb. materialiv I Mizhnar. nauk.-prakt. konferentsii*. — K. : KNEU, 2017. – p. 233 – 236.